

Sluttprotokoll fra forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2021/2022

Staten v/Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Norske reindrifftsamers landsforbund (NRL) har gjennomført forhandlinger om en reindrifftsavtale for 2021/2022.

Fra Norske reindrifftsamers landsforbund møte:

Forhandlingsutvalg: Ellinor Marita Jåma (leder)
Tom Lifjell
Berit Marie Eira

Sakkyndig/rådgiver: Randi Skum
Leif Anders Somby
Inge Even Danielsen
Asgrim Opdal
Ellen Sara Sparrok
Per Thomas Oskal

Fra staten møte:

Forhandlingsutvalg: Viil Søyland (leder)
Morten Floor
Liv Berit Hætta

Sakkyndige/rådgivere: Tone Seppola (Landbruksdirektoratet)
Lars Ivar Widerøe (Kommunal- og
moderniseringsdepartementet)
Espen Fjeldstad (Klima- og miljødepartementet)

Observatør: Lájlá Helene Eira (Sametinget)

Sekretærer: Gina Grøtte Skarland
Silje Trollstøl

1 Reindrifftsavtalen 2021/2022

Partene er enige om en reindrifftsavtale for 2021/2022, gjeldende fra 1. juli 2021 til 31. juni 2022. Avtaleteksten er gjennomgått og undertegnet.

Avtalepartenes hovedprioriteringer i Reindrifftsavtalen 2021/2022 er ivaretagelse av reindriffts arealer, kriseberedskap, og tiltak for å legge til rette for norske reindrifftsutøvere som ikke kan bruke sine beiteområder i Sverige. Avtalepartene har også styrket de direkte tilskuddene og de frie midlene i Reindrifftsens utviklingsfond.

2 Endringer i Reindrifftsavtalen 2020/2021

2.1 Bruk av mindreforbruket fra 2020

Under forutsetning av at mindreforbruket i 2020 blir godkjent overført til 2021 er avtalepartene enige om at mindreforbruket på 6,3 mill. kroner fra kapittel 1151 post 75 og 79 overføres post 51. Det settes av midler til tilgjengeliggjøring av merkeregister for næringen og utarbeiding av veiledningsmateriell til bruk i reindriffts næringen. I tillegg settes det av midler til oppstart av arbeidet med et pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker og til tre utredninger som skal gjennomføres i 2021. Det resterende beløpet går inn i Reindrifftsens utviklingsfond for å styrke fondet.

2.1.1 Utvikling av register for reinmerker

I løpet av de kommende årene må fagsystemene i reindrifftsforvaltningen oppgraderes. Dette er et langsiktig arbeid, og må gjennomføres som flere prosjekter. Fagsystemer for reindrifften skal i all hovedsak finansieres over Landbruks- og matdepartementets budsjett, men det vil også være aktuelt å vurdere andre finansieringskilder. Fagsystemene består av flere komponenter; systemene i forvaltningen der alle grunnlagsdataene ligger, saksbehandlingssystemer, og løsninger for digital samhandling mellom næring og forvaltning.

Det tradisjonelle merket er en viktig del av den samiske reindrifften. Alle reinmerker i det samiske reinbeiteområdet skal godkjennes av en nemnd for merkesaker. Søknad om reinmerke skal sendes til statsforvalteren, og godkjente merker skal registreres hos Landbruksdirektoratet.

Merkeregisteret er først og fremst et verktøy for næringen. Det er behov for å utvikle et nytt system som er tilgjengelig og enkelt å bruke for næringen. I en brukervennlig digital innsynsløsning skal det være mulig å sende søknad om reinmerke digitalt, og søke opp reinmerker digitalt. Avtalepartene legger til grunn at det er næringens digitale tilgang til merker som skal delfinansieres over reindrifftsavtalen.

Avtalepartene er enige om at det er viktig at reindriffts næringen deltar i arbeidet med å vurdere hvordan merkeregisteret skal tilgjengeliggjøres for næringen. Prosjektet skal ledes av Landbruksdirektoratet. Avtalepartene oppretter en referansegruppe med fire medlemmer som skal gi innspill og drøfte løsninger med Landbruksdirektoratet.

Det settes av 1,5 mill. kroner i 2021 til utvikling av en ny løsning for tilgjengeliggjøring av merkeregisteret for næringen. Avsetningen skal ikke dekke kostnader til drift eller lønn i Landbruksdirektoratet.

2.1.2 Veiledningsmaterieil for reindriftnæringen

Avtalepartene er enige om at det settes av 1,6 mill. kroner i 2021 til å utarbeide veiledningsmaterieil som reindriftsutøverne kan benytte i den praktiske driften.

Veiledningsmaterieilet utarbeides av NIBIO, og avtalepartene oppnevner en referansegruppe for arbeidet på inntil seks personer. Arbeidet skal overleveres til avtalepartene innen 1. november 2021, med sikte på at veiledningsmaterieilet er ferdigstilt og publisert innen 15. desember.

Veiledningsmaterieilet skal kunne legges ut både på reindriftsmyndighetenes og Norske reindrifsamers landsforbunds nettsider, og gjøres tilgjengelig for alle.

Det skal utarbeides følgende veiledningsmaterieil:

- Mal for utarbeiding av distriktsplaner.
- Veileder for distriktenes arbeid med arealsaker, som er praktisk rettet og enkel å bruke.
- Mal for distriktenes beredskapsplaner, der også intern fordeling av midler inngår.
- Veiledningsmaterieil og kursopplegg for tilleggsføring, som er basert på reieneiernes egen erfaring med tilleggsføring.
- Kursopplegg for bruk av droner i reindriften.

Avtalepartene er enige om at det settes av 0,4 mill. kroner til at Norske reindrifsamers landsforbund gjennomfører beredskapsseminarer for næringen, og kurs i tilleggsføring basert på reieneiernes egen erfaring med tilleggsføring.

2.1.3 Oppstart av pilotprosjekt for rådgivningstjeneste i arealsaker

Avtalepartene er i Reindriftsavtalen 2021/2022 enige om å etablere et treårig pilotprosjekt over Reindriftnens utviklingsfond for en rådgivningstjeneste i arealsaker. Avtalepartene er enige om å sette av 0,50 mill. kroner til etablering av pilotprosjektet i 2021. Det vises her til Reindriftsavtalen 2021/2022 og styringsgruppens oppgaver i etableringen av rådgivningstjenesten. Avsetningen i 2021 skal dekke reise- og møtegodtgjørelse for styringsgruppen og utlysning av de tre planfaglige stillingene i rådgivningstjenesten. Dersom det er aktuelt å ansette en av de planfaglige rådgiverne i 2021, kan denne avsetningen også benyttes til å dekke lønnskostnader i 2021. Landbruksdirektoratet administrerer avsetningen i 2021.

2.1.4 Utredninger

2.1.4.1 Arbeidstidsundersøkelse

Avtalepartene gir Økonomisk utvalg i oppdrag å utforme en bestilling til NIBIO om å gjennomføre en ny arbeidstidsundersøkelse i 2021/2022. Bestillingen må ta utgangspunkt i den sist gjennomførte arbeidstidsundersøkelsen i 2014¹. Arbeidstidsundersøkelsen ferdigstilles slik at den kan legges til grunn for Totalregnskapet for 2021.

Det settes av 0,2 mill. kroner til utredningen i 2021.

¹ <https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/handle/11250/2444112>

2.1.4.2 Tiltak som sikrer rekruttering og generasjonsoverganger

Avtalepartene er enige om at det foretas en utredning av hvilke tiltak som kan gjennomføres for å sikre hensiktsmessige generasjonsoverganger i reindriften. Utredningen skal omfatte en vurdering av tidligpensjonsordningen, og forslag om endringer i denne. Avtalepartene er enige om følgende mandat:

- a. Kartlegge rekrutteringssituasjonen i reindriftsnæringen.
- b. Kartlegge og vurdere hvordan tiltak over reindriftsavtalen legger til rette for rekruttering og hensiktsmessige generasjonsoverganger. Herunder en særlig gjennomgang av følgende ordninger:
 - Tidligpensjonsordningen
 - Etableringstilskudd
 - Særskilt driftstilskudd til ungdom
 - Fagbrevordningen
- c. Med bakgrunn i kartleggingen og gitte reindriftspolitiske mål, foreslå eventuelle endringer i eksisterende ordninger og/eller etablering av nye tiltak som kan bidra til hensiktsmessige generasjonsoverganger i reindriften.
- d. Det skal opprettes en referansegruppe bestående av fire personer, hvorav to representanter oppnevnes av Norske reindriftsamers landsforbund og to representanter oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet.
- e. Landbruksdirektoratet skal lyse ut et oppdrag i samsvar med gitt mandat.
- f. Oppdraget skal resultere i en rapport som legges frem for avtalepartene innen 1. desember 2021.

Det settes av 0,4 mill. kroner til utredningen i 2021.

2.1.4.3 Strategier og tiltak for klimatilpasning i reindriften

Avtalepartene er enige om at det er behov for å vurdere aktuelle tiltak for klimatilpasning i reindriften. Landbruks- og matdepartementet har i 2020 gitt NIBIO i oppdrag å kartlegge kunnskapsgrunnlag og forskningsbehov for betydningen av klimaendringer for reindriften, kunnskapsstatus og forskningsbehov for effektive strategier og tiltak for klimatilpasning i reindriften.

Avtalepartene er enige om at dette arbeidet vil gi et grunnlag for å vurdere tiltak for klimatilpasning i reindriften, men vil utvide oppdraget til NIBIO slik at det også omfatter en vurdering av konkrete, praktiske strategier og tiltak for klimatilpasning i reindriften.

Rapporten fra NIBIO presenteres for avtalepartene i forkant av forhandlingene om Reindriftsavtalen 2022/2023.

Avtalepartene er enige om at det settes av 0,2 mill. kroner til dette i 2021.

2.2 Øvrig mindreforbruk

Egenkapitalen i Reindriftens utviklingsfond ble redusert i 2020 da 10,0 mill. kroner ble overført til kriseberedskapsfondet. Denne overføringen gjorde det mulig å iverksette tiltak for å redusere konsekvensene av beitekrisen i reindriften raskt. En slik overføring hadde ikke vært mulig hvis ikke fondet hadde hatt tilstrekkelig egenkapital.

Det resterende mindreforbruket på 1,5 mill. kroner overføres til Reindriftens utviklingsfond i 2021 for å styrke fondets egenkapital.

3 Dekning av kostnader ved tiltak som følge av radioaktivitet i reinkjøtt

Det er avsatt 0,5 mill. kroner på statsbudsjettet 2021 over kapittel 1142 post 80 til finansiering av kostnader som følge av radioaktivitet i reinkjøtt i 2021.

Regelverket for finansiering av kostnader som følge av radioaktivitet i reinkjøtt i slaktesesongen 2021/2022 fastsettes etter de samme prosedyrer som for forskriftene etter reindrifftsavtalen.

4 Saker utenfor reindrifftsavtalen

Landbruks- og matdepartementet vil legge til rette for møter med Norske reindrifftsamers landsforbund om følgende tema:

- Fredningsbestemmelser etter reindrifftsloven.
- Erstatning for tapt beiteland.
- Oppfølging av den grenseoverskridende reindrifften mellom Norge og Sverige.

Landbruks- og matdepartementet vil legge til rette for møter mellom Norske reindrifftsamers landsforbund og politisk ledelse i andre departementer våren 2021:

Finansdepartementet:

- Fritak for mva og avgift ved kjøp av tohjuls terreng-motorsykkkel til bruk i reindrifften.
- Fritak for avgift på drivstoff.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet:

- Statlige planretningslinjer.
- Høring av sti- og løypeplaner.

Samferdselsdepartementet

- Regelverket for droner.

5 Importordninger

Det tollbaserte importvernet skal, innenfor de rammer som Norges forpliktelser i henhold til WTO-avtalen setter, praktiseres på en måte som sikrer reindriftsnæringen et rimelig vern mot konkurrerende import.

Landbruksdirektoratet kan fastsette kvoter for reinkjøtt og/eller levende rein for slakting, som kan importeres med redusert toll, etter samråd med Markedsutvalget for reinkjøtt og reinkjøttbransjen for øvrig. I en situasjon hvor Markedsutvalget og bransjen gir råd om redusert toll på reinkjøtt, forutsetter Landbruks- og matdepartementet at Landbruksdirektoratet tar kontakt med departementet.

17. februar 2021

Ellinor Marita Jåma

Viil Søyland

Reindrifftsavtale 1. juli 2021 – 30. juni 2022

I henhold til Hovedavtalen for reindrifftsneringen av 26. februar 1993, har Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Norske reindrifftsamers landsforbund (NRL) inngatt folgende reindrifftsavtale for driftsaret 2021/2022, gjeldende fra 1. juli 2021 til 30. juni 2022.

1 Økonomisk ramme for avtalearet 2021/2022

1.1 Bevilgninger over statsbudsjettet

Partene er enige om en ramme for Reindrifftsavtalen 2021/2022 på 164,5 mill. kroner, jf, vedlegg 1.

Årets forhandlinger gjelder budsjettaret 2022. Forslag til bevilgninger for 2022 innarbeides i statsbudsjettet på ordinær måte gjennom Prop. 1 S (2021-2022) for Landbruks- og matdepartementet.

Reindrifftsavtalen 2021/2022 oversendes Stortinget ved en proposisjon til behandling i vårsesjonen 2021. Proposisjonen vil inneholde forslag til omdisponeringer mellom poster i 2021. Landbruks- og matdepartementet ber også om fullmakt til å iverksette tiltak i den inngatte reindrifftsavtalen som er knyttet til bevilgninger i 2022.

1.2 Priser

Det fastsettes ikke målpris for reinkjøtt i slaktesesongen 2021/2022.

2 Utviklings- og investeringstiltak

Avtalepartene er enige om at det settes av 55,5 mill. kroner til Reindrifftsens Utviklingsfond (RUF) for avtalearet 2021/2022. Tildelingsrammen til RUF settes lik bevilgningsrammen.

Partene er enige om følgende avsetninger for Reindrifftsens Utviklingsfond:

2.1 Forskning og utvikling

Det øremerkes ikke midler til forskning og utvikling.

Avtalepartene er enige om at følgende områder prioriteres for forsknings- og utviklingsprosjekter under Reindrifftsens utviklingsfond:

- Tilleggsføring
- Klimaendringenes påvirkning på reindrifften og mulige strategier for klimatilpasning
- Overvåkning av beiteområder
- Sikring av reindrifftsens arealer
- Utvikling av det interne selvstyret i reindrifften
- Rovvilt og rovviltforvaltningens påvirkning på reindrifften

2.2 Konfliktforebyggende tiltak

Formålet med tilskudd til konfliktforebyggende tiltak er å redusere konfliktene mellom reindriften og det øvrige landbruk, samt konflikter knyttet til by og rein. Det er viktig at statsforvalterne informerer om ordningen, slik at ordningen er kjent i alle reinbeiteområder.

Avtalepartene er enige om at det settes av 1,5 mill. kroner til konfliktforebyggende tiltak for avtaleåret 2021/2022, herunder inntil 50.000 kroner til administrering av ordningen ved Statsforvalteren i Trøndelag. Gjeldende regelverk videreføres. Avtalepartene legger til grunn at det også settes av midler til ordningen over jordbruksavtalen.

Mindreforbruket fra 2020 overføres til 2021.

2.3 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping

Avtalepartene legger til grunn at den arbeidsmetodikken som benyttes for bruk av midlene over reindrifftsavtalen videreføres.

De siste årene har flere reinkjøttbedrifter fått anledning til å stå på felles stand under paraplyen "Rein –helten på vidda" under ulike typer arrangementer. Dette har vært sentralt for å bygge kompetanse hos de enkelte bedriftene som har deltatt. Reindriftens representasjon på matarrangementer har bidratt positivt i utviklingen av Matnasjonen Norge, til å løfte reindrifftsens omdømme, og ikke minst bidratt til økt kunnskap om reindrift og reinkjøttet.

For at flere reinkjøttbedrifter skal gis anledning til å delta på denne type arrangementer, skal Innovasjon Norge, sammen med Markedsutvalget, vurdere deltakelse på ulike matarrangementer. En forutsetning vil være at reinkjøttbedriftene står på felles stand.

Reindriften har i økende grad blitt brukt i markedsføringen av Norge som turistland. Dette har bidratt til å øke etterspørselen av reindrifftsrettet turisme. Det siste året har koronapandemien også hatt betydelig negativ virkning på det reindrifftsbaserte reiselivet.

Framover ser avtalepartene det reindrifftsbaserte reiselivet som en stor mulighet som en tilleggsgnæring i reindriften og foreslår at Utviklingsprogrammet har økt oppmerksomhet på dette satsingsområdet framover. De aktørene som er lokalisert i områder med godt tilfang av turister, opplever stor pågang og god økonomisk vekst. Veksten tilfaller aktører som er profesjonelle og som klarer skalering og logistikk på en god måte. Dette gir rom for nye investeringer og økt kapasitet. Det er sentralt at utviklingen av det reindrifftsbaserte reiselivet utvikles på reindrifftsens premisser og at etableringene skjer i henhold til reindrifftslovens bestemmelser.

Avtalepartene ser behovet for at Innovasjon Norge jobber med bedriftsutvikling framover. Forretningsutvikling, produktutvikling og markedsutvikling er viktig både for etablerte reinkjøtt- og reiselivsbedrifter og nyetablerte reiselivsbedrifter.

Avtalepartene legger til grunn at Innovasjon Norges arbeid samordnes med Statsforvalteren i Troms og Finnmarks arbeid med lærings- og omsorgsbaserte tjenester.

Avtalepartene er enige om at det settes av 8,2 mill. kroner til Utviklingsprogrammet for avtaleåret 2021/2022. Mindreforbruk på ordningen i 2020 overføres til 2021.

2.4 Fagbrevordningen

For å koordinere og effektivisere de tilsluttede lærebedriftenes opplæringer av lærekandidater i reindrift, ble Opplæringskontoret for reindrift og duodji opprettet i februar 2002.

Opplæringskontoret er godkjent av fagopplæringsnemdene i Troms og Finnmark, Nordland, Trøndelag og Innlandet fylker. Opplæringskontoret skal arbeide aktivt for å rekruttere lærlinger og lærekandidater i reindrift, og motivere lærebedrifter til å ta imot lærlinger.

Formålet med fagbrevordningen er å utdanne ungdom til dyktige fagarbeidere i reindrift med sikte på å ta fagbrev.

Avtalepartene viser til at Opplæringskontoret følger opplæringsloven, og er forøvrig enige om at Opplæringskontoret skal legge til grunn følgende opptakskriterier for lærlinger:

- Lønnstilskudd kan gis for lærling som har rein i eget merke, eller er tilknyttet et reinlag.
- Lærlingeplasser skal fordeles likt mellom kvinner og menn.

Opplæringskontoret skal også sikre en geografisk fordeling av lærlingetilskuddet.

Opplæringskontoret skal rapportere årlig på fordeling av bevilgningen mellom administrasjon, lønnstilskudd og basistilskudd til bedrifter. Opptakskriteriene må tilgjengeliggjøres på Opplæringskontorets nettsider.

Avtalepartene er enige om at avsetningen til fagbrevordningen økes med 0,5 mill. kroner til 3,5 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022. Økningen skal benyttes til å øke antallet lærlingeplasser.

2.5 Markedstiltak

Hovedoppgaven for Markedsutvalget er å sikre norsk reinkjøtt positiv oppmerksomhet og kjøpsutløsende adferd hos sluttbrukere. I tillegg skal Markedsutvalget ta på seg formidling av markedsrelevante problemstillinger til andre aktører. Markedsutvalget skal benytte Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) som strategisk samarbeidspartner til gjennomføring av valgte markedsaktiviteter.

Det er viktig å opprettholde trykket på forbrukerkommunikasjon for å sikre omsetningen, og til å ivareta reinkjøttets posisjon i markedet. Markedet for skinn har vært utfordrende. Det er viktig at Markedsutvalget fortsatt har oppmerksomhet på dette markedet.

Markedsutvalget har siden opprettelsen vært kunnskapsbasert når det gjelder innretning og valg av kampanjer. Ny markedsundersøkelse med posisjonsanalyse har gitt utvalget økt kunnskap om forbrukere og forbrukertrender, samt innretning av markeds kampanjer.

Avtalepartene slutter seg til utvalgets strategiske valg i oppfølgingen av anbefalingene i markedsundersøkelsen, herunder utarbeidelse av markeds materiell og filmer som øker kunnskapen om reindriften og bruk av reinkjøtt. Videre finner avtalepartene det positivt at utvalget legger opp til å intensivere arbeidet for å øke forståelsen av markedstenkning og kunnskap om markedet i hele verdikjeden fra vidde til bord, og at utvalget særlig legger opp til å øke kompetansen hos reindrifts ungdommen.

Reinkjøttbransjen deltagelse på Smak 2020 var positivt. Det er viktig at utvalget fremover bruker erfaringene fra Smak 2020 i arbeidet opp mot HoReCa-markedet.

I reinkjøttbransjen er det mange mindre bedrifter, og midler til markedsføring av egne produkter er begrenset. Avtalepartene påpeker at deltakelse på matarrangementer bidrar til økt

oppmerksomhet omkring bedriftenes reinkjøttprodukter. Utover en markedsføring av egen produkter vil en deltagelse også bygge kompetanse i bedriftene. "Det norske måltid" er en slik arena. Avtalepartene ber Markedsutvalget sammen med Utviklingsprogrammet orientere bedriftene om denne konkurransen, og jobbe for at reinkjøttet er godt representert når juryeringen gjennomføres. Det bør være et mål at minst ett reinprodukt går videre til finalen i 2022.

For å sikre omsetningen av norsk reinsdyrkjøtt, ser avtalepartene behov for at Markedsutvalget gjennomfører aktiviteter i samsvar med fremlagt markedsplan og budsjett. Avtalepartene er enige om at det settes av 5,0 mill. kroner til Markedsutvalget for avtaleåret 2021/2022. Mindreforbruk på ordningen i 2020 overføres til 2021.

2.6 Pramming

I Reindrifftsavtalen 2020/2021 ble avtalepartene enige om at Norske reindrifftsamers landsforbund skulle foreta en kartlegging av behovet for infrastruktur i samarbeid med distriktene, og mulig ny organisering av prammetjenesten. Resultatet av kartleggingen ble lagt fram for avtalepartene sammen med Norske reindrifftsamers landsforbunds krav til reindrifftsforhandlingene.

Avtalepartene er enige om at dagens ordning videreføres, og at det gjøres en prioritering innenfor rammen. Egenandelen økes med 15 kroner til 30 kroner per rein, for å dekke behovet.

For å gi større forutsigbarhet i ordningen endres søknadsfristene for pramming til 15. januar for vårpramming, og 15. juni for høstpramming.

Avtalepartene er enige om at det settes en ramme for pramming for avtaleåret 2021/2022 på 5,5 mill. kroner.

2.7 Lærings- og omsorgsbaserte tjenester – Ut på vidda

I Reindrifftsavtalen 2019/2020 ble lærings- og omsorgsbaserte tjenester etablert som et permanent tilbud.

Ut på vidda-tilbud er en ny tilleggsnæring, som har til oppgave å bistå reindriftsfamilier i etablering, bygge opp sitt tilbud og tilpasse det til brukernes behov og nivå. Veien fram til god og lønnsom drift krever ressurser, engasjement og innsats både av etablererne og av ordningen Ut på vidda.

Styringsgruppa for lærings- og omsorgsbaserte tjenester har utarbeidet en toårig strategiplan. Hovedmålet er å etablere tilleggsnæringer i reindrifften som er lønnsom for reindriftsfamiliene med fornøyde kjøpere og brukere av ordningen. Avtalepartene slutter seg til strategiplanen og de prioriterte oppgaver og aktiviteter i 2021/2022.

Avtalepartene legger til grunn at Statsforvalteren i Troms og Finnmarks arbeid med lærings- og omsorgsbaserte tjenester samordnes med INs arbeid med Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindrifftsbasert vekst og verdiskaping.

Avtalepartene er enige om at det settes av 3,0 mill. kroner til lærings- og omsorgsbaserte tjenester for avtaleåret 2021/2022. Mindreforbruk på ordningen i 2020 overføres til 2021. Med bakgrunn i overføringen av mindreforbruket i 2020 til 2021 legger avtalepartene til grunn at strategiplanen med prioriterte oppgaver og aktiviteter kan følges opp som planlagt i 2021/2022.

2.8 Oppfølging og kontroll av optisk lengdemåling av rein

I forbindelse med Reindrifftsavtalen 2018/2019 ble avtalepartene enige om å utvikle og innføre optisk lengdemåling på rein. Bakgrunnen for dette var at gjeldende klassifiseringssystem ikke hadde nødvendig tillit i næringen og hos slakteribedriftene. For at reindrifften skal få tillit til klassifiseringssystemet, er det viktig at klassifiseringen gjøres så objektivt som mulig, og at den ikke avhenger av subjektive vurderinger hos den enkelte klassifisør. Hovedmålet med optisk lengdemåling var å oppnå en mer transparent klassifisering i alle reinslakteriene slik at systemet oppnår større tillit i verdikjeden. Klassifiseringen skal danne grunnlaget for å få kartlagt hvor mye fett, kjøtt og bein en slaktekropp består av, og gjennom dette gi direkte informasjon om utbytte ved nedskjæring av slakt. Per i dag har alle slakterier installert optisk lengdemåling med støtte fra reindrifftsavtalen.

I Reindrifftsavtalen 2019/2020 ble avtalepartene enige om at alle slakterier skal rapportere og benytte nytt klassifiseringssystem for all rein. For å sikre dette ble avtalepartene enige om å stille vilkår om at all kalv skal være klassifisert etter dette systemet for å være tilskuddsberettiget. Animalia rapporterer om at i 2020/2021 er all slakt klassifisert etter dette systemet.

Klassifiseringssystemet driftes med grunnlag i en avtale mellom Norske reindrifftsamers landsforbund og Animalia. Gjennom slaktesesongen 2020/2021 er det blitt avdekket at det er utfordringer med dagens klassifiseringssystem. Avtalepartene er enige om å ha et eget møte med Animalia i løpet av våren 2021. Tema for dette møtet vil være følgende:

- Gjennomgang av hvordan systemet har fungert i slaktesesongen 2020/2021.
- Eventuelle justeringer i klassifiseringssystemet.

Avtalepartene er enige om at det settes av 0,5 mill. kroner til optisk lengdemåling for avtaleåret 2021/2022. Mindreforbruk på ordningen i 2020 overføres til 2021.

2.9 Kriseberedskapsfond

Formålet med kriseberedskapsfondet er å forhindre omfattende tap av rein eller andre store dyrevelferdsmessige utfordringer ved beitekriser, der reinbeitedistriktets eller reinlagets eget kriseberedskapsfond ikke er tilstrekkelig til gjennomføring av nødvendige tiltak.

Statsforvalteren skal lede et kriseberedskapsutvalg i hvert reinbeiteområde.

Beredskapsutvalgene har også medlemmer fra reinbeiteområdene og Mattilsynet.

Landbruksdirektoratet har en koordinerende rolle. Det settes av midler til å dekke reineiernes kostnader ved møter i beredskapsutvalgene også i Reindrifftsavtalen 2021/2022.

Avtalepartene er enige om at avsetningen til kriseberedskapsfondet økes til 4,5 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022. Videre er avtalepartene enige om at det settes av 0,25 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til å dekke møtekostnader for beredskapsutvalgene.

2.10 Oppfølging av rapport fra arbeidsgruppen som gjennomgikk håndteringen av beitekrisen i 2020

Avtalepartene viser til at håndteringen av beitekrisen i reindriften ble gjennomgått av en arbeidsgruppe etablert av avtalepartene, jf. Landbruksdirektoratets rapport nr. 45/2020 Gjennomgang av beitekrisen i reindriften 2020.

Avtalepartene slutter seg i hovedsak til anbefalingene i rapporten. Avtalepartene viser til at arbeidsgruppen foreslo et mandat for kriseberedskapsutvalgene. Avtalepartene har fastsatt et mandat, jf. vedlegg 2, og understreker viktigheten at det opprettes et beredskapsutvalg i hvert reinbeiteområde.

Avtalepartene gir en gjensidig orientering om oppfølgingen av anbefalingene på forskriftsmøtet våren 2021.

2.11 Frakttilskudd

Tilskudd til frakt av rein i forbindelse med slakting skal bidra til utjevning av pris på reinkjøtt til reineier i ulike reinbeitedistrikt og reinlag, samt bidra til effektiv slakting og omsetning av reinkjøtt, jf. forskrift 17. juni 2009 nr. 657 om tilskudd ved frakt av rein i forbindelse med slakting. Tilskuddet skal også bidra til økt slakteuttak før innflytting til høst- og vinterbeiter. Frakttilskuddet bidrar også til økt konkurranse om råstoffet.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 2,5 mill. kroner til frakttilskudd for avtaleåret 2021/2022. For øvrig videreføres gjeldende satser og regelverk.

2.12 Rapportering av slaktet rein

Det kan gis tilskudd til rapportering av slaktet rein, jf. forskrift 21. juni 2011 nr. 617 om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning. Forskriften åpner for at de som slakter rein kan søke om økonomisk støtte til gjennomføring av de aldersbestemmelser som kreves.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 0,3 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til rapportering av slaktet rein. For øvrig videreføres gjeldende satser og regelverk.

2.13 HMS-tjeneste i reindriften

I Reindriftsavtalen 2019/2020 ble det satt av 2,0 mill. kroner til utvikling og etablering av en HMS-tjeneste i reindriften. En HMS-tjeneste for reindriften er nå etablert av Norsk Landbruksrådgivning, og det er ansatt to HMS-rådgivere i to halve stillinger. Rådgiverne er lokalisert med en i det sør-samiske og en i det nord-samiske området. Norsk Landbruksrådgivning skal levere rådgivningstjenesten og utarbeide kurs- og veiledningsmateriell, holde kurs og veiledningsmøter, og tilby bedriftshelsetjeneste for næringen ved behov.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 2,0 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til HMS-tjenesten. Mindreforbruk på ordningen i 2020 overføres til 2021.

2.14 Videreutvikling av reindriften arealbrukskart

Reindriften arealbrukskart er en del av det offentlige kartgrunnlaget. Kartene skal synliggjøre reindriften arealbruk. Kartene skal være dynamiske, og vise den til enhver tid gjeldende arealbruken. Kartene er ikke juridisk bindende. Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)

forvalter reindriftskartene for Landbruksdirektoratet, og kartene er tilrettelagt i innsynsløsningen Kilden. Kilden er et viktig grunnlag for planlegging i reindriftsområder.

Reinbeitedistriktene skal selv sørge for ajourhold av kartdataene, og statsforvalteren skal kvalitetssikre endringer før de publiseres. Ved å henvende seg til statsforvalteren kan tiltakshavere og andre få informasjon om når reindriftskartet sist er oppdatert.

Landbruksdirektoratet har i 2019 og 2020 gjennomført pilotprosjekt for opplæring i ajourhold av arealbrukskartene. I tillegg er det utarbeidet rutinebeskrivelser og veiledningsmateriell til bruk i opplæringen. Pilotprosjektet er nå avsluttet, og skal evalueres i 2021.

På bakgrunn av evalueringen kan det være behov for enkelte endringer i ajourholdsløsningen, og det er behov for å utarbeide informasjonsmateriell for arealbrukskartene.

Informasjonsmaterialet utarbeides av Landbruksdirektoratet og NIBIO. Det oppnevnes en referansegruppe der avtalepartene er representert.

Avtalepartene er enige om at det settes av 0,5 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til å gjennomføre opplæring av alle distrikter, og til å utarbeide informasjonsmateriell.

2.15 Tilskudd til utgifter ved fôring og flytting som følge av manglende konvensjon om reinbeite mellom Norge og Sverige

Formålet med tilskudd til fôring og flytting av rein som følge av manglende reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige er å kompensere for deler av kostnadene som berørte reineiere, siidaandeler og distrikter er påført som følge av manglende konvensjon. Tilskudd kan etter dagens forskrift kun innvilges dersom reineiere er forhindret fra å bruke sine tradisjonelle vinterbeiteområder i Sverige på grunn av manglende reinbeitekonvensjon.

Avtalepartene er enige om at ordningen utvides til også å gjelde for reineiere som har merutgifter som følge av at de velger å benytte sine tradisjonelle vinterbeiteområder i Sverige, og at satsen for beregning av tilskudd til fôring økes til 450 kroner per rein. For øvrig videreføres gjeldende satser og regelverk.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 4,1 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til tiltak for reinbeitedistrikter som er utestengt fra vinterbeiter i Sverige.

2.16 Tiltak for å legge til rette for at norsk reindrift har tilgang til sine beiteområder i Sverige

Avtalepartene er enige om at det er behov for å etablere ordninger for å bidra til at norsk reindrift fortsatt har tilgang til å benytte sine beiteområder i Sverige.

Partene er enige om at det settes av 2,0 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til følgende tiltak:

Juridisk bistand til ivaretagelse av norske reinbeitedistrikters tilgang til sine beiteområder i Sverige

Tilskuddet skal kunne innvilges reinbeitedistrikter eller siidaer som blir trukket inn i rettsprosesser som omhandler bruken av sine beiteområder i Sverige. Det skal ikke gis tilskudd til tvister mellom norske reinbeitedistrikter, eller tvister mellom reindriftsutøvere og norske reindriftsmyndigheter.

Kartlegging av norske reinbeitedistrikters historiske beitebruk i Sverige

Kartleggingen skal først og fremst være en gjennomgang av eksisterende utredninger og beitekartlegginger. Formålet er å opprette en oversikt til nytte for norske reinbeitedistrikter og myndigheter. Videre vil kartlegging avdekke behov for ytterligere kartlegging.

2.17 Pilotprosjekt helsetjeneste for rein

Landbruksdirektoratet har etter oppdrag fra avtalepartene i Reindriftsavtalen 2020/2021 utredet muligheten for å etablere en helsetjeneste for rein, jf. rapport 42/2020.

Avtalepartene legger rapporten til grunn, og vil starte et arbeid med å etablere et treårig pilotprosjekt for en helsetjeneste for rein. Avtalepartene etablerer en styringsgruppe på fire personer bestående av representanter fra avtalepartene. Styringsgruppen ledes av Landbruks- og matdepartementet. Med bakgrunn i rapporten skal styringsgruppen utarbeide et forslag til mandat for det treårige prosjektet, herunder avklare vertsinstitusjon for prosjektet.

Avtalepartene tar endelig stiling til mandatet og forslag til vertsinstitusjon på forskriftsmøtet våren 2021. Etableringen av helsetjenesten må skje i samarbeid med veterinærmyndighetene.

Avtalepartene er enige om at det settes av 2,0 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til et pilotprosjekt for en helsetjeneste for rein.

2.18 Pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker

Avtalepartene er enige om å etablere et treårig pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste for arealsaker. Rådgivningstjenesten plasseres hos Norske reindriftsamers landsforbund.

Rådgivningstjenesten skal veilede næringen i prosesser etter plan- og bygningsloven, energiloven, mineralloven, veiutbygging og andre arealbruksendringer. Rådgivningstjenesten skal videre veilede og bistå næringen i utarbeidelse av distriktsplaner og ajourhold av arealbrukskart. Norske reindriftsamers landsforbund skal årlig rapportere til reindriftsforhandlingene om rådgivningstjenestens virksomhet. I tillegg skal Norske reindriftsamers landsforbund informere næringen om rådgivningstjenesten, og legge til rette for dialog mellom næring og planmyndigheter.

Det etableres en styringsgruppe som har som oppgave å få etablert pilotprosjektet.

Styringsgruppen skal bestå av fire personer, to representanter fra Norske reindriftsamers landsforbund og to fra Landbruks- og matdepartementet, og ledes av Norske reindriftsamers landsforbund. Styringsgruppen skal være oppnevnt i løpet av første halvår 2021.

Styringsgruppen har som oppgave å få etablert rådgivningstjenesten. Når rådgivningstjenesten er etablert, omdannes styringsgruppen til en referansegruppe som skal ha som oppgave å gi råd til Norske reindriftsamers landsforbund om rådgivningstjenestens funksjon.

Styringsgruppen skal utarbeide en prosjektplan og budsjett for pilotprosjektet. Prosjektplanen skal blant annet inneholde en oversikt over hvilke oppgaver rådgivningstjenesten skal ha, og en plan for rekruttering og for hvordan prosjektet skal gjøres kjent.

Norske reindriftsamers landsforbund har arbeidsgiveransvar og står for ansettelse av rådgivere. De som ansettes må ha plankompetanse og erfaring fra arealsaker. Det legges opp til inntil 3 stillinger. De som ansettes skal ha Norske reindriftsamers landsforbunds kontor i Tromsø som kontorsted. Dette for å bygge opp et godt og samlet kompetansemiljø.

Rådgivningstjenesten skal gi råd til næringen uavhengig av medlemskap i Norske reindriftsamers landsforbund.

Pilotprosjektet skal evalueres i forkant av reindriftsforhandlingene 2024/2025.

* Avtalepartene er enige om at det settes av 3,0 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til et pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker. Avtalepartene viser til at det settes av midler i 2021 til å dekke reise- og møtegodtgjørelser, utlysning av stillinger til pilotprosjektet og eventuelle lønnskostnader i 2021, med forbehold om at mindreforbruket fra 2020 overføres til 2021.

2.19 Frie midler under Reindriftens utviklingsfond

Avtalepartene er enige om at styret for Reindriftens utviklingsfond kan disponere 7,15 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2021/2022.

Styret for Reindriftens utviklingsfond kan innvilge tilskudd fra Reindriftens utviklingsfond etter ordninger for:

- Tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker.
- Reindrifftsanlegg, herunder gjerder og slakteanlegg, samt endring og oppgradering av eksisterende gjerder og slakteanlegg.
- Refusjon av dokumenterte utgifter til deltagelse på kurs/etterutdanning o.l. for reindrifftsutøvere.
- Tilskudd til feltbarnehager.

For øvrig kan styret for Reindriftens utviklingsfond tildele midler til følgende tilskudd i samsvar med formålet for forskrift om Reindriftens utviklingsfond:

- Sikring av reindriffts beiterett, herunder støtte til distriktenes arbeid med sikring av reindriffts arealer.
- Praktiske tiltak innenfor reindrifften.
- Gjennomføring av strukturtiltak i distrikter med behov for tiltak for reintallstilpasning og ressursutnyttelse.
- Faglige tiltak til fremme for reindrifften, herunder veiledning, kursvirksomhet, beitegranskning, planlegging og avlstiltak.
- Utvikling av binæringer og formål av generell kulturell betydning for reindrifftssamene.
- Tiltak for å fremme likestilling og kvinners situasjon i reindrifften.
- Tilrettelegging av 1-2 dagers kompetansegivende kurs/etterutdanning.
- Tilskudd til tiltak for reindrifftsnaeringen som følge av klimaendringer.
- Forskning og kunnskapsformidling.
- Fjerning av gammelt gjerdemateriell.

Avtalepartene er enige om at styret for Reindriftens utviklingsfond skal utøve sin myndighet med utgangspunkt i bevilgningsrammen. Styret for Reindriftens utviklingsfond legger selv opp en plan for disponering av ikke øremerkede midler som kan bidra til å nå målene for reindriftpolitikken.

Så fremt ikke annet er bestemt av avtalepartene, skal frigjøring av tidligere gitte bevilgninger over fondet inngå som en styrking av fondets egenkapital.

3 Kapittel 1151 post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

Partene er enige om at det settes av 97,70 mill. kroner til kostnadssenkende og direkte tilskudd for avtaleåret 2021/2022.

Avtalepartene er enige om at bevilgningene over statsbudsjettet kapittel 1151 post 75 er styrende, og Landbruks- og matdepartementet kan, i samråd med Norske reindriftsamers landsforbund, justere satsene for holde forbruket innenfor bevilgningen.

3.1 Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag

Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag (distriktstilskudd) skal bidra til å gi disse større medansvar for utvikling av en bærekraftig reindriftsnæring, balanse mellom reintall og beiter, sikring av arealer og bedre lønnsomhet.

Tilskuddet skal gi grunnlag for avsetning til distriktenes kriseberedskapsfond, arbeid med helse, miljø og sikkerhet, avløsning til ferie og fritid og avløserordning ved sykdom og svangerskap utover folketrygdens generelle ordninger.

I distriktenes søknader om distriktstilskudd skal det synliggjøres hvilke hjelpemidler som skal kjøpes inn for å styrke HMS-arbeidet i reindriften.

Distriktsstyrene og styret i reinlagene bør, så langt det er mulig, ha kjønnsbalanse.

Avtalepartene er enige om at avsetningen til distriktstilskuddet økes med 2,3 mill. kroner for å legge til rette for at distriktene og reinlagene har midler til innkjøp av utstyr til kriseføring. Utstyr som kjøpes inn til kriseføring skal fremgå av distriktets framtidige beredskapsplan, jf. anbefalingene i rapporten "Gjennomgang av beitekrisen i reindriften 2020". For distrikt 16 og distrikt 17 i Øst-Finnmark, og distriktene 30A, 30B og 30C i Vest-Finnmark økes grunnbeløpet fra 250 000 kroner til 300 000 kroner. For Femunden reinbeitedistrikt økes grunnbeløpet fra 50 000 kroner til 75 000 kroner. For reinlagene økes grunnbeløpet fra 125 000 kroner til 150 000 kroner. For de øvrige distriktene, inkludert Trollheimen, økes grunnbeløpet 102 000 kroner til 127 000 kroner per distrikt.

Partene er enige om en avsetning på 24,7 mill. kroner til distriktstilskudd for avtaleåret 2021/2022, og at gjeldende satser og regelverk for øvrig videreføres.

3.2 Tilskudd til siidaandeler og reinlag

Tilskudd til siidaandeler og reinlag skal bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet, og heve inntekten i næringen.

Partene er enige om følgende avsetninger til tilskudd til siidaandeler og reinlag:

3.2.1 Produksjonspremie

Formålet med produksjonspremien er å premiere innsats, produksjon og videreforedling i næringen. Produksjonspremien bidrar også til å verdsette og synliggjøre den innsatsen som utføres i tillegg til arbeidet på fjellet.

Grunnlaget for beregning av produksjonspremien er avgiftspliktig salgsinntekt fra kjøtt og andre avgiftspliktige salgsinntekter fra rein tilhørende alle reineiere i siidaandelen. Avgiftsfrie salgsinntekter, salg av livdyr og frakt- og slaktekostnader inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien.

Inntekter fra rein som er slaktet eller omsatt utenfor Norge regnes ikke som avgiftspliktig salgsinntekt i denne sammenhengen, med mindre reinen omfattes av ordningen med utenlands bearbeiding.

Beitekrisen i reindriften i 2020 vil også få konsekvenser for produksjon og slakteuttak i reindriftsåret 2021/2022. Sett ut i fra denne særegne situasjonen er avtalepartene enige om at beregningssatsen for produksjonspremien endres fra 36 pst. til 39 pst. i Reindrifftsavtalen 2021/2022.

Videre er avtalepartene enige om å øke grunnlaget for avgiftspliktig salgsinntekt fra 1,0 mill. kroner til 1,25 mill. kroner per reinlag.

Partene er enige om at det settes av 41,8 mill. kroner til produksjonspremie for avtaleåret 2021/2022, og at gjeldende satser og regelverk for øvrig videreføres.

3.2.2 Kalveslaktetilskudd

Formålet med kalveslaktetilskuddet er å stimulere til at kalv blir en større del av kjøttproduksjonen, av ressursøkonomiske hensyn. Uttak av kalv reduserer presset på vinterbeitene og reduserer tapene i løpet av vinteren. Økt uttak av kalv bidrar også til økt produktivitet fordi tilveksten av kalv er større enn tilveksten av større dyr.

I Reindrifftsavtalen 2020/2021 ble avtalepartene enige om å be Landbruksdirektoratet om å evaluere tilskuddsordningene produksjonspremie og kalveslaktetilskudd.

Landbruksdirektoratet leverte sin utredning i desember 2020 (Rapport 35/2020). I rapporten konkluderes det med at kalveslaktetilskuddet bidrar til å øke leveransene av kalv til slakteri, øke slaktevektene og øke slakteprosenten for kalv. Det anbefales at kalveslaktetilskuddet videreføres, men at det i tillegg innføres et kvalitetstilskudd for ytterligere å stimulere til økt produksjon.

Avtalepartene er enige om at kalveslaktetilskuddet videreføres med en sats på 500 kroner per kalv for all kalv.

Avtalepartene er enige om at kassert kalv kun omfatter kalv som blir kassert av Mattilsynet på slakteriene.

Partene er enige om at det settes av 23,3 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til kalveslaktetilskudd. Gjeldende regelverk videreføres.

3.2.3 Særskilt driftstilskudd til ungdom

Formålet med særskilt driftstilskudd til ungdom er å støtte opp om siidaandelsledere som er under 30 år, som er under etablering og bygger opp sin egen drift.

Partene er enige om at det settes av 2,2 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til særskilt driftstilskudd til ungdom. Gjeldende sats og regelverk videreføres.

3.2.4 Ektefelle- /samboertillegg

Formålet med ektefelle-/samboertillegget er å støtte opp om den familiebaserte reindriften, samt bidra til å øke inntektsgrunnlaget i næringen ved å legge til rette for deltakelse av begge

ektefeller/samboere på i reindriften på like vilkår. Tilskuddet skal bidra til at begge ektefeller/samboere skal kunne delta i reindriften på fulltid, eller tilnærmet fulltid.

Avtalepartene er enige om at ektefelle-/samboertillegget endres slik at tillegget kun innvilges siidaandeler der begge ektefellene/samboerne står oppført som ledere av siidaandelen etter reindriften § 13. For øvrig videreføres gjeldende sats og regelverk.

Partene er enige om at det settes av 1,2 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til ektefelle-/samboertillegg.

3.2.5 Etableringstilskudd

Etableringstilskuddet har som formål å støtte opp om reindriftsutøvere som har overtatt siidaandel før fylte 35 år.

Avtalepartene er enige om at ordningen skal utvides til å omfatte reindriftsutøvere under 35 år som får opprettet egen siidaandel etter reindriften § 11.

Partene er enige om at det settes av 3,5 mill. kroner til etableringstilskudd for avtaleåret 2020/2021. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

3.2.6 Særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel

Formålet med tilskuddet er å støtte opp om kvinner med egen siidaandel og som har reindrift som hovednæring. Avtalepartene er enige om at definisjonen av hovednæring endres til at minst 50 pst. av siidaandelsleders inntekt må stamme fra avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke.

Partene er enige om å sette av 1,0 mill. kroner til særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel i avtaleåret 2021/2022, og at gjeldende satser og regelverk for øvrig videreføres.

4 Velferdsordninger

Partene er enige om en avsetning på 4,0 mill. kroner til velferdsordningene i reindriften for avtaleåret 2021/2022, fordelt på følgende ordninger:

4.1 Tidligpensjon i reindriften

Formålet med tidligpensjonsordningen er å lette generasjonsovergangene i reindriften for de som har hatt hoveddelen av sine inntekter fra reindriften. Videre skal ordningen stimulere til at reintallet og sysselsettingsstrukturen tilpasses næringens ressurs og inntektsgrunnlag.

Partene er enige om en avsetning på 2,5 mill. kroner til tidligpensjon for avtaleåret 2021/2022. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

4.2 Avløsning ved svangerskap/fødsel

Formålet med tilskuddet til avløsning ved svangerskap/fødsel er styrke kvinnenes stilling og den familiebaserte reindriften.

Avtalepartene er enige om at ordningen utvides til å omfatte tilskudd til avløsning på inntil 60 000 kroner per barn ved fødsel eller adopsjon av barn under 15 år. Det gis ikke støtte til avløser ved adopsjon av samboer/ektefelles barn. Dette er i samsvar med vilkår for å få utbetalt engangsstønad ved fødsel og adopsjon fra NAV, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17.

Partene er enige om en avsetning på 1,0 mill. kroner for avtaleåret 2021/2022 til ordningen* med tilskudd til avløsning ved svangerskap/fødsel. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

4.3 Sykepenger

Den kollektive innbetalingen fra reindrifftsavtalen til sykepengeordningen skal dekke tilleggspremien for økte sykepenger – fra 80 pst. til 100 pst. av inntektsgrunnlaget for sykdom utover 16 dager. Fødselspenger dekkes også med 100 pst. av inntektsgrunnlaget. Innbetalingen beregnes ut fra samlet næringsinntekt for de reieneierne som inngår i ordningen. Midlene overføres til folketrygden.

Statens forhandlingsutvalg foreslår for øvrig en videreføring av gjeldende regelverk.

Partene er enige om at det settes av 0,5 mill. kroner til sykepenger.

5 Organisasjonstilskudd

Formålet med organisasjonstilskuddet er å bidra til at Norske reindrifftsamers landsforbund kan delta aktivt i prosesser av sentral betydning for reindrifften, og til en utvikling av reindrifften i samsvar med den til enhver tid gjeldende reindrifftspolitikk.

Det stilles følgende vilkår for utbetaling av organisasjonstilskuddet for 2022:

- Søknad om tilskudd sendes Landbruksdirektoratet innen 31.8.2021.
- Tilskuddet utbetales kvartalsvis
- Søknaden skal omfatte årsrapport og revisorgodkjent regnskap for siste driftsår, i tillegg til planer og budsjett for 2022.
- Søknaden skal inneholde en oversikt over antall medlemmer i Norske reindrifftsamers landsforbund per 01.07.2021.
- Norske reindrifftsamers landsforbunds styre og lokallag skal ved valg av styrer ta hensyn til kjønnsfordeling og geografisk representasjon, slik at de forskjellige interesser i reindrifften blir ivaretatt.

Partene er enige om en avsetning på 7,3 mill. kroner til organisasjonstilskudd.

6 Regelverk

Avtalepartene legger opp til at regelverket for Reindrifftens utviklingsfond og ordningene knyttet til de direkte tilskuddsordningene, samt velferdsordningene utarbeides og fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Norske reindrifftsamers landsforbund.

Avtalepartene er enige om å bruke betegnelsen "reinlag" i stedet for "tamreinlag" i regelverket for Reindrifftsavtalen 2021/2022.

6.1 Veiledere til tilskuddsforskrifter

Avtalepartene er enige om at det er behov for brukervennlige veiledere til tilskuddsordningene, der målgruppen er tilskuddsmottakerne.

Partene er enige om at Landbruksdirektoratet får i oppdrag å utarbeide slike veiledere. Det etableres en referansegruppe for arbeidet bestående av avtalepartene. Gjennom

referansegruppen skal Landbruksdirektoratet arbeide i nær kontakt med avtalepartene for drøfting og innspill. Veilederne skal være tilgjengelig på både norsk, nord-samisk og sør-samisk.

Arbeidet med veilederne skal være ferdig innen 1. desember 2021.

6.2 Gjennomgang av forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

Forskrift 20. juni 2019 nr. 865 om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag har vært gjenstand for flere endringer de siste årene, og det er gjort flere endringer i inngangsvilkårene for å motta tilskuddene.

Forskriften hjemler tilskudd som utbetales direkte til siidaandelsledere, og har stor økonomisk betydning for den enkelte reineier. Avtalepartene mener det er behov for forutberegnelighet og stabilitet i innretning av tilskuddsordningen, og er derfor enige om at det foretas en gjennomgang av vilkårene for å motta tilskudd etter forskriften i tråd med de gjeldende reindriftspolitiske mål.

Avtalepartene oppnevner en arbeidsgruppe, ledet av departementet, som foretar denne gjennomgangen. Gjennomgangen ferdigstilles før forskriftsmøtet våren 2021.

17. februar 2021

Ellinor Marita Jåma

Viil Søyland

Vedlegg 1. Fordeling av rammen for Reindriftsavtalen 2021/2022

Kapittel 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen (mill. kroner)

Post	Benevnelse	Reindriftsavtalen	Reindriftsavtalen	Endring
		2020/2021	2021/2022	
51	Reindriftens utviklingsfond	42,40	55,50	13,10
72	Organisasjonstilskudd	7,30	7,30	-
75	Direkte tilskudd	95,80	97,70	1,90
79	Velferdsordninger	4,00	4,00	-
	Sum	149,50	164,50	15,00

Post 51 Utviklings- og investeringstiltak (mill. kroner):

Ordning	Reindriftsavtalen	Reindriftsavtalen
	2020/2021	2021/2022
Konfliktforebyggende tiltak	1,50	1,50
Utviklingsprogrammet	8,20	8,20
Fagbrevordningen	3,00	3,50
Markedstiltak	5,00	5,00
Pramming	4,50	5,50
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	3,50	3,00
Oppfølging og kontroll optisk lengdemåling av rein	0,50	0,50
Beredskapsfond	3,00	4,50
Møtegodtgjørelse beredskapsutvalg	0,25	0,25
Frakttilskudd	2,50	2,50
Tilskudd til rapportering av slaktet rein	0,30	0,30
HMS i reindriften	2,00	2,00
Reindriftens arealbrukskart	-	0,50
Tilskudd til utgifter ved føring og flytting av rein som følge av manglende konvensjon om reinbeite mellom Norge og Sverige	3,20	4,10
Tiltak for å legge til rette for at norsk reindrift har tilgang til sine beiteområder i Sverige	-	2,00
Pilotprosjekt helsetjeneste for rein	-	2,00
Pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker	-	3,00
Til disposisjon for RUFs styre	4,95	7,15
Sum	42,40	55,50

Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd (mill. kroner)

Ordning	Reindrifftsavtalen	Reindrifftsavtalen	Endring
	2020/2021	2021/2022	
Distriktstilskudd	21,80	24,70	2,9
Produksjonspremie	40,40	41,80	1,4
Kalveslakttilskudd	24,50	23,3	-1,2
Særskilt driftstilskudd til ungdom	2,20	2,20	-
Etableringstilskudd	3,90	3,50	- 0,40
Ektefelle- og samboertilskudd	1,10	1,20	0,1
Særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel	1,90	1,00	-0,90
Sum	95,80	97,70	1,90

Post 79 Velferdsordninger (mill. kroner)

Ordning	Reindrifftsavtalen	Reindrifftsavtalen	Endring
	2020/2021	2021/2022	
Tidligpensjon	2,50	2,50	-
Avløsning ved svangerskap/fødsel	1,00	1,00	-
Øvrige velferdsordninger (sykepenges)	0,50	0,50	-
Sum	4,00	4,00	-

Vedlegg 2. Mandat for reindriftens beredskapsutvalg

1 Formål

Det skal være et beredskapsutvalg i hvert reinbeiteområde. Beredskapsutvalget skal være en faglig ressurs, som skal bidra til å forebygge og håndtere beitekriser i reindriften.

Som grunnlag for utvalgets arbeid legges følgende definisjon av beitekrise til grunn:

En beitekrise i reindriften er en hendelse som avviker fra det normale og skiller seg markant fra den normale driftsvariasjonen som er mellom år. En beitekrise kan oppstå raskt, eller utvikles over tid, og er avgrenset både i geografi og antall reineiere som blir berørt. Ved en krise er en vesentlig andel av siidaens beiteareal utilgjengelig eller påvirket av andre klimatiske forhold som truer reinens velferd, og det foreligger en betydelig risiko for tap av rein og store økonomiske tap. En krise kan true videre drift hos de reineierne som blir berørt.

2 Sammensetning

Beredskapsutvalget skal være sammensatt av representanter fra statsforvalteren, Mattilsynet og representanter fra reinbeiteområdet.

Statsforvalterens representant leder utvalget. Norske reindriftsamers landsforbund (NRL) oppnevner representanter fra reinbeiteområdet.

3 Oppgaver

Beredskapsutvalget skal kunne gi faglige råd og være i stand til å vurdere hva som er en krise, samt gi veiledning om hvilke tiltak som bør igangsettes i ulike situasjoner. Det vil være sentralt å avdekke hvilke tiltak som kan forebygge, avverge eller redusere omfanget av krisen.

Oppgavene er som følger:

Operativ rolle

Utvalget skal kunne gjennomføre nødvendige befaringer, og ha løpende oversikt over beitesituasjon og dyrehelse i reinbeiteområdet.

Koordinerende rolle

Utvalget skal ha oversikt over lokale ressurser som kan bistå ved eventuelle kriser, og videreformidle dette til distrikter som trenger det.

Rådgivende rolle

Utvalget skal veilede reinbeitedistrikter om gjennomføring av tiltak.

Utvalget skal kunne komme med anbefalinger om andre tiltak som bør iverksettes i ulike situasjoner.

Utvalget skal også kunne gi råd til statsforvalteren og Landbruksdirektoratet når de vurderer å iverksette ulike tiltak, som for eksempel dispensasjoner fra gjeldende beitetider, bruk av avtaleområder eller unntak fra gjeldende fredningsbestemmelser.

Utvalget skal kunne bistå i utarbeidelse av tiltak for å følge opp ulykker og forhindre ulykker på tamrein, samt ved utbrudd av sykdommer hos tamrein.

4 Møter

Utvalget bør holde møter minst to ganger i året, fortrinnsvis før innflytting til vinterbeitene, og et møte i løpet av vinteren for å holde seg oppdatert på beitesituasjonen. Ellers skal utvalget møtes når minst et medlem ber om det, eller ved behov.

Utvalgene skal delta på et felles årlig møte i regi av Landbruksdirektoratet. På dette møtet skal Norske reindriftsamers landsforbund, Veterinærinstituttet, Norsk landbruksrådgivning og aktuelle fôrprodusenter inviteres.

5 Rapportering

Referat fra befaringer og møter i beredskapsutvalgene skal sendes Landbruksdirektoratet fortløpende, og gjøres tilgjengelig på Landbruksdirektoratets og statsforvalternes nettside.

6 Finansiering

Representantene fra statsforvalteren og Mattilsynet dekker sine respektive utgifter til arbeid i utvalget.

Godtgjørelse og utlegg for reiser til representant fra reinbeiteområdet dekkes av kriseberedskapsfondet etter satser i Statens personallånbok.